

ESTER

Kern

Dit boek verhaalt van Ester, de Joodse vrouw van koning Ahasveros van Perzië. Zij is één van de ballingen die niet terugkeren naar Jeruzalem. Door haar positie aan het hof kan zij voorkomen, dat het Joodse volk dat verspreid in het Perzische rijk woont, wordt vernietigd. Daarvoor moet zij zichzelf wel als Joodse bekend maken. Behalve haar Jood zijn, is er in dit bijbelboek veel dat in eerste instantie verborgen blijft. De Hebreeuwse betekenis van de naam Ester is 'Verborgen'. De Perzische betekenis is 'Ster'.

Opbouw

Verborgen

God	Zijn Naam wordt niet genoemd in Ester, ook wordt er geen gebed vermeld, wel één keer een vasten
Jood aanslag	Ahasveros weet in eerste instantie niet dat Ester een Joodse vrouw is Mordechai hoort bij toeval dat er een aanslag op de koning wordt beraamd en meldt dit via Ester aan de koning
Jodenhaat	Haman projecteert zijn woede over Mordechai op alle Joden (Mordechai weigert voor Haman te knielen)
redding voor de Joden	Mordechai dringt er bij Ester op aan om voor haar Jood zijn uit te komen, om haar volk te kunnen redden
paal voor Mordechai	na de eerste maaltijd met de koning en Ester komt Haman Mordechai weer tegen, Mordechai knielt opnieuw niet, Haman wordt zo boos dat hij een paal neerzet om Mordechai aan op te hangen

Niet meer verborgen

Mordechai onderscheiden	tijdens een slapeloze nacht hoort Ahasveros voorlezen over de vrijdelde aanslag, Mordechai krijgt alle eer
Haman ontmaskerd	tijdens de tweede maaltijd wijst Ester Haman aan als degene die haar volk wil uitroeien, hij smeekt haar om zijn leven, de koning denkt dat hij haar ook nog eens aan wil randen en laat Haman op de paal voor Mordechai ophangen
Joden gered	dat de Joden moeten worden uitgeroeid, is al een wet van Meden en Perzen, de koning besluit nu dat ze zichzelf mogen verdedigen
het lot gekeerd	de Joden overwinnen en vieren voortaan op die twee dagen het Purimfeest, omdat het lot zich heeft gekeerd (pur = lot)

Kerntekst en scharnierpunt

Wanneer Haman, de hoogste dienaar van de koning, beledigd wordt door Mordechai, de neef van Ester, weet hij door leugens de koning ervan te overtuigen dat het Joodse volk moet worden uitgeroeid.

Mordechai spreekt Ester aan op haar verantwoordelijkheid ten opzichte van hun volk:

'Als jij nu je mond niet opendoet, nu het moment daar is, komt er van een andere kant wel uitkomst en redding voor de Joden. Maar jij en je vaders familie komen dan om. Wie weet ben je juist koningin geworden met het oog op een tijd als deze. (4:14)

Tot die tijd gebeurt er van alles in het verborgene. Nadat Ester de koning over de plannen van Haman vertelt, zijn deze niet meer verborgen en daardoor worden de Joden gered.

Lijnen

In Ester komt de oude strijd tussen Israel en de Amelekieten terug.

Haman is een Agagiet. Agag was de koning van de Amelekieten ten tijde van Saul. Saul had de opdracht van God om alle Amelekieten om te brengen, omdat zij het volk Israel in de woestijn van

achteren (daar waar de vrouwen en kinderen lopen) hadden aangevallen. Saul spaarde echter de koning. (1 Sam. 15)

Mordechai is een Benjaminit, een nakomeling van Sauls familie.

In het boek Ester wordt de slag die Saul heeft laten liggen, beslecht.

Haman zondert het Joodse volk af. Hetzelfde als Ezra en Nehemia in Jeruzalem proberen te doen. Haman geeft aan dat 'hun wetten verschillen' (mooi, dat is dus zichtbaar) en dat 'ze zich niet houden aan de wetten van de koning' (een leugen). (3:8) Hij zaait antisemitisme. En probeert het Joodse volk te vernietigen.

Tijdens de Tweede Wereldoorlog stond op een muur in Amsterdam geschreven: 'Gedenk hetgeen Amelek u gedaan heeft.' Ook hier een verwijzing dus naar deze oude strijd.

Opgemerkt

Aangepast

Ezra en Nehemia reageren in Jeruzalem fel op gemengde huwelijken tussen de teruggekeerde ballingen en de bewoners van Kanaän. Ester en Mordechai leven middenin de heidense wereld in de burcht van Susa en lijken helemaal aangepast aan de cultuur. Ester als vrouw van de koning. De naam Mordechai betekent 'Dienaar van Mardoek'. Mardoek is de oppergod van Babel.

Humor

Ahasveros vraagt Haman hoe hij iemand eer kan bewijzen. Omdat Haman denkt dat de koning hem eer bewijzen wil, heeft hij een mooi idee: met koninklijke kleren en een kroon, op een koninklijk paard. Groot is zijn teleurstelling, en zijn woede, wanneer de eer van de koning voor Mordechai bedoeld blijkt te zijn.

Schaakspel

Het boek Ester heeft iets van een schaakspel tussen God en de duivel. Een schaakspel waarbij wit begint... weliswaar verborgen: God heeft zijn koningin, Ester, immers al op het schaakbord gezet, voordat de duivel zijn eerste zet (Haman) kan doen.

Dit geldt misschien wel voor het hele leven. God doet vanuit het verborgene van alles en schuift zijn pionnen waarheen Hij wil. Om zo zijn volk te redden. Zijn pionnen zijn gewone mensen, zoals Ester en Mordechai. Mensen die soms zelfs behoorlijk vastzitten aan de cultuur waarin ze leven.

Beeld

God heeft in het verborgene zijn koningin al op het bord gezet